

Palkintoperustelut 2023

Minulla on kunnia myöntää vuoden 2023 AVEK-palkinto **Pilvi Takalalle**.

Palkinnon perusteena on Pilvi Takalan nerokas tapa käyttää teoksissaan tallennuslaitteita.

Takala on tullut tunnetuksi salavihkaisesta työstään. Hän pukeutuu tai käyttäytyy julkisella paikalla tavalla, joka saa aikaan jonkin tilanteen. Yhdessä teoksessaan Takala esimerkiksi pukeutuu Lumikiksi ja yrittää päästä Disney Worldiin, mikä aiheuttaa kiusallisen tilanteen riemuitsevien lasten ja Disneyn huolestuneiden vartijoiden välille. Toisessa teoksessaan Takala hakeutuu harjoittelijaksi suureen yritykseen, mutta välttelee aktiivisesti töitä, mikä herättää työkavereiden keskuudessa hämmentyneitä reaktioita.

Takalan taideteoksissa herää aina sama kysymys: missä kamera sijaitsee? Usein se tarkkailee tilannetta vaivihkaa piilopaikastaan, jolloin se ei vaikuta tilanteen kulkuun millään lailla.

Kaikki tietävät, että kameran läsnäololla on suuri vaikutus. Tavallista lomakuvaa otettaessa kamera voi luoda banaalin tilanteen, jossa kukaan ei voi koskaan olla oma itsensä. Toisaalta esimerkiksi konflikteissa kamerat eivät vain kuvaa tilannetta. Kuten esimerkiksi professori **Thomas Keenan** on tuonut selvästi esille, kamerat myös osallistuvat konfliktiin, muokaten paitsi ymmärrystämme niistä, myös tapahtumien kulkua.

Kamera valehtelee, kuten sanotaan, mutta ei vain oikukkaan kontekstisidonnaisuutensa vuoksi vaan myös siksi, että se jo omalla läsnäolollaan muuttaa kuvaamansa kohteen tilaa.

Takala käyttää kameraa tallentamiseen mutta haluaa pitää sen (usein) poissa näkyvistä. Tämä osoittaa, että kuvien aitous on keskustelun arvoinen aihe. Ovatko tilanteet tällöin "aidompia"? Eivät välttämättä. Kenties jopa päinvastoin: tilanteet eivät ehkä ole lainkaan aitoja, jos niitä tarkastellaan siitä näkökulmasta, kuinka organisoitua maailman taltiointi ja esittäminen nykyään on.

Kirjailija **Don DeLillo** kirjassa *Valkoinen kohina* (1985) hahmot Murray ja Jack ajavat paikkaan, joka tunnetaan Amerikan kuvatuimpana latona. He katselevat, kuinka ihmiset ottavat kuvia ladosta, josta jo niin monet ovat ottaneet kuvia. Murray sanoo: "He ottavat kuvia kuvien ottamisesta" ja kysyy sitten: "Millainen lato oli ennen kuin sitä kuvattiin? Miltä se näytti, miten se erosi muista ladoista, miten se oli samanlainen kuin muut ladot?"

Mielestäni Takalan taide tarjoaa tässä mielessä paljon opittavaa, ja siksi se onkin tämän arvostetun mediataidepalkinnon arvoinen.

– Theodor Ringborg